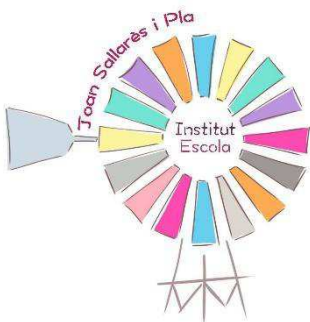

PLA DE CONVIVÈNCIA

INSTITUT ESCOLA

JOAN SALLARÈS I PLA

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ	4
2. NORMATIVA	5
3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ	6
4. MISSIÓ I OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	6
4.1 MISSIÓ.....	6
4.2 OBJECTIUS GENERALS.....	6
5. EINA INTERACTIVA	7
6. ASPECTES QUE HA DE CONSIDERAR EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	7
6.1 NIVELLS D'ACTUACIÓ	7
6.2 ÀMBITS D'ACTUACIÓ	8
6.3 TEMES QUE ES PODEN DESENVOLUPAR PER NIVELL I ÀMBIT	8
7. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS	9
8. VALORS I ACTITUDS	14
8.1. COEDUCACIÓ	14
8.2. EDUCACIÓ INTERCULTURAL	16
8.3. EDUCACIÓ PER LA PAU.	17
8.4. EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL.	18
8.5. EDUCAR EN EL RESPECTE	19
8.6. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT.	21
8.7. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES.....	22
8.8. INCLUSIÓ	24
9. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.....	25
9.1. ABSENTISME.....	26
9.2. CONFLICTES GREUS.....	27
9.3. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES	28
10. ORGANITZACIÓ DE CENTRE	29
10.1. ACOLLIDA	30
10.2. COMUNICACIÓ	30
10.3. ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS.	31

10.4. NORMA.	33
10.5. PARTICIPACIÓ.	33

11. ANNEXOS

ANNEX 1. EL PATI COEDUCATIU	37
ANNEX 2. SOBRE ELS CONFLICTES GREUS	39
ANNEX 3. TRACTEM-NOS BÉ. GUIA PER UNA BONA CONVIVÈNCIA A PRIMÀRIA.....	42
ANNEX 4. I TÚ QUÈ POTS FER ?. GUIA PER UNA BONA CONVIVÈNCIA A SECUNDÀRIA.....	44
ANNEX 5. GRADACIÓ DE FALTES EN CATEGORIES	46
ANNEX 6. NORMES GENERALS DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE	48

12. WEBGRAFIA DE PROTOCOLS

[Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu](#)

[Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals](#)

[Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI](#)

[Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat](#)

[Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme](#)

[Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu](#)

1. INTRODUCCIÓ

En el marc d'una societat tecnològicament complexa, culturalment diversa, socialment líquida i econòmicament desequilibrada amb canvis permanents, importants moviments migratoris i noves i preocupants formes d'exclusió, entenem la convivència, no la simple coexistència, com la necessària relació entre persones basada en xarxes de sentit compartit.

L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.

Per educar en la convivència, cal posar l'accent en les relacions, en tot allò que ens uneix més que en les diferències. Per això cal potenciar espais oberts i compartits —tant des d'un punt de vista social i cultural com intergeneracional— que facilitin el coneixement i el reconeixement de les persones que viuen en el mateix poble, barri o ciutat per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

És bàsic, per a la convivència, parlar molt i escoltar més i fer-ho amb un to optimista i positiu. El diàleg suposa tenir una actitud d'escolta activa i estar disposat a canviar d'opinió davant els arguments de l'altre. Els lligams afectius són elements bàsics per a la construcció de personalitats equilibrades. En la convivència no es dona un simple contacte passiu, una coincidència en un espai; l'altre hi és present, ens importa i genera emocions i sentiments.

D'altra banda, el conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la gestió positiva dels conflictes. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que han de contribuir a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys exclouent.

El **Pla de convivència** és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

El Pla de Convivència ha de respondre a les necessitats concretes del nostre Institut Escola, des del moment de la seva creació. Per aquest motiu, en comptes d'estipular directrius fixes, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres educatius una aplicació informàtica amb elements de diagnòstic, orientacions i recursos per elaborar un projecte que respongui a la necessitat percebuda

col·lectivament de millorar el clima escolar i contribuir així a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat. La constant revisió es fa imprescindible.

2. NORMATIVA

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

La Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

A més d'aquesta normativa general, a cada tema que es desenvolupa en el projecte de convivència es recull una normativa específica.

3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Els principis d'actuació d'un projecte de convivència són:

- **La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn** per tal d'aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.

- **L'actuació global i integral** perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència. Cal un plantejament integral i coordinat de tota la comunitat educativa, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.

- **La descentralització** perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un projecte de convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius d'un territori.

- **La normalitat**, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.

- **La millora constant de les actuacions**, a fi de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.

4. MISSIÓ I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

4.1 MISSIÓ

El Projecte de convivència té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat de l'Institut Escola Joan Sallarès i Pla, des de P3 fins a 4rt de l'ESO.

4.2 OBJECTIUS GENERALS

- ☐ Elaborar un projecte de convivència global amb la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa.
- ☐ Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat.
- ☐ Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- ☐ Garantir l'aplicació ferma i flexible de les normes.
- ☐ Fomentar la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- ☐ Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

5. EINA INTERACTIVA

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres educatius una aplicació informàtica amb instruments de diagnòstic, orientacions i recursos per facilitar l'elaboració del Projecte de convivència de centre.

Aquesta aplicació s'insereix dins l'aplicació Projectes de centre (PDCENTRE) on els centres educatius poden accedir a diversos projectes. L'accés a l'aplicació Projecte de convivència es pot fer tant des del Portal de centre (Projectes educatius) o des de l'apartat del Projecte de convivència a la XTEC.

6. ASPECTES QUE HA DE CONSIDERAR EL PLA DE CONVIVÈNCIA

6.1 NIVELLS D'ACTUACIÓ

El plantejament global i integral que proposem comporta abordar el projecte de convivència des de tres nivells:

A. Valors i actituds

Contribuir que tot l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

B. Resolució de conflictes

Quan es produeixen situacions que atempten contra la convivència calen mecanismes d'actuació. D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes ;

entenem que, per abordar les diferents situacions en què es poden trobar els centres, calen orientacions i protocols per recuperar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar resolucions positives a aquestes situacions.

C. Marc organitzatiu

No és possible la convivència si no tenim una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. L'organització afavoreix o dificulta el clima de convivència. Per tant, un projecte de convivència ha de preveure actuacions sobre aspectes organitzatius dels centres.

En aquest sentit, és imprescindible que el Pla de Convivència sigui un document viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents del nostre centre en quant a la seva realitat diària. Així, el desenvolupament d'aquest projecte va completament lligat a les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC).

6.2 ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Un plantejament global de la convivència necessita una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels nostres alumnes. És per això que entenem que el projecte de convivència ha de plantejar-se des de tres àmbits d'intervenció; centre, aula i entorn.

Cal la continuïtat i coherència educativa en les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits per donar respostes globals i garantir-ne l'èxit.

6.3 TEMES QUE ES PODEN DESENVOLUPAR PER NIVELL I ÀMBIT

Tenint en compte la complexitat d'elements que intervenen en la convivència considerem oportú delimitar l'acció en diferents temes que entenem imprescindibles per al desenvolupament d'un bon clima de convivència.

NIVELL	AMBIT		
	AULA	CENTRE	ENTORN
VALORS I ACTITUDS	Coeducació Educació intercultural Educació per la pau Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en l'esforç i la responsabilitat Educar en la gestió positiva dels conflictes Inclusió		
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	Absentisme Conflictes greus Gestió i resolució positiva dels conflictes		
ORGANITZACIÓ DE CENTRE	Acol·lida Comunicació Estructura i gestió de recursos Norma Participació		

7. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS

1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.

PROPOSTA D'OBJECTIUS ESPECÍFICS	EXEMPLES D'INDICADORS
1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar
1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.	- Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre - Relació de sectors participants en la diagnosi
1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.	Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència
1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	- Existència de la comissió de convivència - Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència
1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.	- Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar - Percentatge de professorat format en temes de convivència

2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.

PROPOSTA D'OBJECTIUS ESPECÍFICS	EXEMPLES D'INDICADORS
2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	- Inclusió en el currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat - Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat - Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional
2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	- Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes - Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.)
2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.	- Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors - Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre
2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.	- Inclusió en el currículum d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions - Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions - Nombre d'alumnes que realitza Servei Comunitari
2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	- Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència - Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial - Existència d'espais perquè els delegats dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre

3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits

PROPOSTA D'OBJECTIUS ESPECÍFICS	EXEMPLES D'INDICADORS
3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	- Existència i difusió de protocols d'acollida de qualsevol membre de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat, PAS, etc.) - Ús d'enquestes per valorar el grau de satisfacció del procés d'acollida, adreçades als diversos sectors de la comunitat - Relació d'activitats en el marc de l'acció tutorial per a l'acollida del nou alumnat (activitats de presentació del centre, alumnes padrins, activitats inter-etapes, etc.) - Existència d'un protocol específic per a l'acollida de l'alumnat nouvingut i les seves famílies
3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.	- Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació dels alumnes - Relació d'accions orientades a fomentar el coneixement mutu - Relació d'accions per visibilitzar les diferents cultures existents al centre - Existència d'una orientació acadèmica i professional no estereotipada per raons de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials - Existència d'unes pautes d'ús de llenguatge inclusiu que donin el mateix protagonisme a tot l'alumnat
3.3 Gestionar la diversitat cultural i religiosa d'acord amb les orientacions de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya</i> .	- Difusió als professionals del centre dels continguts de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya</i> - Inclusió en les Normes d'organització i funcionament de centre de les orientacions de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya</i>

3.4 Potenciar l'educació intercultural.	- Incorporació de la perspectiva intercultural a les àrees o matèries del currículum - Relació d'accions per visibilitzar la diversitat existent al centre
3.5 Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.	- Índex d'absentisme - Índex d'abandonament escolar - Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme amb actuacions específiques per a l'alumnat que s'hi incorpora - Existència d'un protocol d'absentisme i acompanyament a l'escolarització d'àmbit comunitari en coordinació amb l'administració local i altres serveis
3.6 Promoure la participació de l'alumnat en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu de l'entorn.	- Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries en el centre educatiu - Percentatge d'alumnes que realitzen activitats extraescolars en el centre educatiu - Percentatge d'alumnes que realitzen activitats de lleure en el centre educatiu - Inclusió en el Pla d'acció tutorial de la difusió a l'alumnat i les seves famílies de l'oferta de lleure educatiu de la zona

4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

PROPOSTA D'OBJECTIUS ESPECÍFICS	EXEMPLES D'INDICADORS
4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre
4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.	- Existència d'un servei de mediació en el centre - Sectors de la comunitat escolar que participen en el servei de mediació - Nombre de casos atesos en el servei de mediació - Percentatge de casos atesos resolts - Participació en les trobades de centres mediadors - Col·laboració del centre amb els serveis de mediació comunitària

5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

PROPOSTA D'OBJECTIUS ESPECÍFICS	EXEMPLES D'INDICADORS
5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau.	Relació d'iniciatives en les quals participa el centre
5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.	- Incorporació en el currículum de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món - Percentatge de professorat format sobre drets humans i cultura de la pau
5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.	- Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents, etc.) - Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals - Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència - Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre
5.4 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar.	- Existència de comissions mixtes integrades per membres dels diferents sectors de la comunitat escolar - Grau de participació de les famílies en l'elaboració dels projectes de centre - Existència d'un perfil dels delegats i delegades que es contempli en el procés d'elecció - Existència de coordinació periòdica de l'equip directiu amb l'AMPA - Participació de l'AMPA en els processos d'acollida de les famílies - Existència d'associacions d'alumnes i exalumnes - Grau de participació dels delegats i delegades en les comissions de centre

5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.	• Existència d'un protocol de comunicació • Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar (fòrum virtual, correu electrònic, taulell de novetats, bústia de suggeriments i reclamacions, intranet de centre, etc.) • Existència de canals de comunicació entre les famílies i els seus representants al consell escolar • Existència de canals de comunicació entre l'alumnat i els seus representants al consell escolar • Existència de canals de comunicació entre el professorat i els seus representants al consell escolar • Existència de canals de comunicació entre el personal d'administració i serveis i el seu representant en el consell escolar • Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del centre (revistes, webs, blocs, etc.)
--	---

8. VALORS I ACTITUDS

Les accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit a tots els nivells.

D'aquesta manera, tot es vehicula al nostre Institut Escola des de diferents vessants organitzades de la següent forma:

8.1. COEDUCACIÓ

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per la diversitat de l'alumnat.

La coeducació ha de garantir una educació lliure d'estereotips sexistes i discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.

D'acord amb el que s'estableix en l'article 126.2 de la [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig](#), d'educació, els consells escolars de centre han de designar una persona d'entre els seus membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones. El Departament d'Educació durà a terme accions de formació amb les persones designades per tal que puguin desenvolupar les seves funcions en condicions òptimes. La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats pot afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

Al nostre Institut Escola, en les etapes d'infantil i primària, està implementat des del curs 2010-11 el **pati coeducatiu** amb diferents propostes de jocs. Per un bon desplegament del projecte cal la implicació de tot el claustre, sent especialment rigorosos amb els torns de vigilància de pati i el protocol d'actuació a seguir independentment dels mestre o de les mestres que vigilin aquell dia.

Les mestres i els mestres que vigilen pati són els responsables de la coordinació i correcte funcionament dels jocs que es desenvolupen en aquell moment si bé això no és possible sense la coordinació de la resta de mestres del cicle o cicles que comparteixen pati.

Els objectius del projecte de pati educatiu són els següents :

- I Promoure la coeducació a la vida diària de la nostra escola per tal de contribuir a formar persones lliures, responsables, autònomes i solidàries.
- I Organitzar l' estona del pati orientant les activitats des d'un punt de vista igualitari en el tractament del gènere i amb el joc cooperatiu .

- I Potenciar la prevenció de les accions violentes i les relacions abusives en tot l'alumnat, nois i noies.
- I La promoció d'un llenguatge verbal i gràfic que tracti equitativament ambdós sexes.
- I L'ús no sexista dels espais educatius del centre.
- I La incorporació als continguts curriculars de tasques de cura envers les persones i els espais.
- I La gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista i d'orientació afectivo-sexual.

8.2. EDUCACIÓ INTERCULTURAL

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones, i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits. L'educació intercultural promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat. També promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Els tres eixos bàsics sobre els quals s'ha de bastir l'educació intercultural són els següents:

- **Igualtat:** garantir una educació bàsica i de qualitat per a tothom. Una educació més eficaç i més integradora, amb altes expectatives per a tothom, que ens iguali en oportunitats.
- **Diversitat:** educar per aprendre a conviure en societats plurals i complexes, comprendre el món en tota la seva diversitat, compartir valors, valorar tothom i per

tant, també les seva llengua i cultura, remarcar allò que ens fa iguals, gestionar de forma positiva els conflictes i participar en un projecte de futur compartit.

- **Identitat:** educar per contribuir a la construcció de personalitats madures i responsables, d'identitat múltiple, amb arrels i sentit de pertinença al territori on viuen; capaces d'adoptar criteris que ajudin a prendre decisions i a gestionar complexitats

Aquests eixos ens han de conduir a un espai de convivència i integració, entesa com el procés d'incorporació del conjunt de grups socials o culturals en una societat, des d'una perspectiva inclusiva. Les relacions inclusives comporten un conjunt d'actituds i actuacions que posen l'accent en allò que ens fa més iguals que diferents, i cerca valors compartits. Aquestes actituds i actuacions afecten i impliquen per igual a autòctons i nouvinguts.

8.3. EDUCACIÓ PER LA PAU

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones.

Si considerem la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor èticosocial per ella mateixa.

L'articulació de la vida en comú, en pau i harmonia, requereix formació individual i col·lectiva, de l'evolució professional i la posada en pràctica d'accions concretes com a ciutadans i ciutadanes que formem part d'un món complex i globalitzat.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que assumeix el conflicte com a oportunitat i utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament. Ara mateix és un dels objectius més valuosos en un món on les distàncies s'escurcen, però els desequilibris tendeixen a augmentar.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el seu article 2 sobre Principis rectors del sistema educatiu, estableix que el sistema educatiu, en el marc dels valors definits per la Constitució i per l'Estatut, es regeix, entre altres, pel principi general del foment de la pau i el respecte dels drets humans.

Puntualment, de forma anual, l'escola celebra el dia 30 de gener, DIA DE LA PAU, amb activitats centrades en la convivència.

8.4. EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL.

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, consegüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes.

Es poden entendre en cinc grans blocs :

- **Consciència emocional:** implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).
- **Regulació emocional:** permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions (impulsivitat, ira, violència...)
- **Autonomia emocional:** facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.

●**Competència social:** comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació. L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees

acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social.

●**Competències per a la vida i el benestar:** ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar. Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

L'objectiu de l'adquisició de les **competències socioemocionals** és la pressa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Disposar de mecanismes per millorar les competències socioemocionals dels alumnes, com per exemple l'empatia per ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre o bé l'assertivitat per fer front a la pressió de grup, els ajudarà a conviure positivament i a gestionar els conflictes en un marc de respecte i de valors democràtics. També pot facilitar la prevenció de l'assetjament, de conductes violentes o de la pertinença a grups de risc.

8.5. EDUCAR EN EL RESPECTE

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

En les relacions humanes, el respecte es manifesta en una forma de mirar i de tractar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. En aquest sentit, el respecte es troba a les antípodes de la indiferència (la distància absoluta) i de la violència (la manca total

de distància). En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica de respecte. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar.

Respecte a un mateix :

Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres.

Seria convenient, doncs, que des dels centres educatius es promoguéssim entre l'alumnat que el respecte a un mateix no ha de dependre de l'opinió o el reconeixement dels altres. Una bona autoestima permet a l'alumnat ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, la qual cosa facilita els aprenentatges, les relacions socials i proporciona benestar.

Respecte als altres :

Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. En els centres educatius s'han d'establir unes normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar. També s'ha de garantir l'expressió de les opinions i creences en un marc de llibertat i respecte, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat física o psíquica, origen ètnic, racial o nacional, sexe, identitat de gènere o orientació afectivosexual.

Respecte al món :

Finalment, s'ha de fomentar el valor del respecte envers el món: ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient.

Per a tal fi, cal implicar l'alumnat en la cura dels materials (llibres, estris, agenda, etc.) i del espai comuns, tant del centre (aules, passadissos, menjador, etc.) com de l'entorn (places, carrers, mobiliari, etc.).

De la mateixa manera cal potenciar la sostenibilitat, en el sentit de proveir el millor possible l'avui sense posar en perill els recursos del demà, i el respecte al medi

ambient desenvolupant programes o projectes com la reutilització de materials escolars i llibres, el reciclatge de materials, la reducció del consum energètic (aigua dels lavabos, llums innecessàries, etc.).

El nostre Institut Escola, participa des del curs 2011-2012 del programa de sostenibilitat i medi ambient de l'Ajuntament AGENDA 21.

8.6. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

L'**esforç** és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per **responsabilitat** la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes. En l'àmbit escolar, es tractaria, doncs, d'aconseguir que l'alumnat es comprometí en el procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Cal fer la reflexió que, sovint, els infants i joves, influïts pels mitjans de comunicació, pensen que l'èxit es pot aconseguir de forma fàcil i ràpida, a partir de la sort o d'altres circumstàncies. Aquesta idea de vegades es reforça per part d'algunes famílies i centres educatius que, amb una actitud excessivament paternalista, faciliten que els alumnes tinguin allò que volen sense gaire esforç i evitant-los el fracàs. Cal que contrarestem aquesta falsa idea de l'èxit fàcil i continuem incidint en el fet que les fites o objectius només es poden assolir a partir de l'esforç, la responsabilitat i la capacitat de superació.

Dins l'entorn escolar, l'esforç i la responsabilitat s'haurien de concretar en el **compromís de l'alumnat amb el seu procés d'aprenentatge**. En aquest sentit, la

responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. També hauria d'implicar la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps de lleure amb el de les obligacions. Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat assoleixi els seus objectius. Conèixer-ne els interessos i despertar-ne la motivació facilitarà aquest procés.

Cal prendre consciència que tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures i responsabilitats. En aquest sentit, convé que des de l'escola s'incideixi en la necessitat d'implicar l'alumnat en el món en què viuen, de convertir-los en **ciutadans actius i compromesos**.

8.7. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Definim el **conflicte** com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així.

L'educació en la **gestió positiva dels conflictes** té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

La **mediació** és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer..

És una proposta que a hores d'ara es troba en vies de compliment que l'alumnat de l'Institut Escola, en el nivell de tercer de l'ESO, tingui un equip de mediadors que s'encarreguin de desenvolupar accions basades en el restabliment de la bona convivència en la resta de nivells inferiors.

El procés educatiu té una vessant individual i una de grupal. En aquest sentit, cadascun té uns objectius concrets:

A nivell **individual**, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable.

A nivell **grup**, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa de decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa **estratègies d'intervenció** en que participin **terceres persones** que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació.

Hi ha diferents formes d'intervenció de tercers: la **negociació formal cooperativa o facilitació**, l'**arbitratge** i la **mediació**. En la **facilitació**, la tercera part ajuda les persones involucrades afavorint la comunicació o, fins i tot, fent possible la reunió. L'**arbitratge** és una forma d'intervenció en la qual la figura del tercer té més pes atès que és ell qui, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió que hauran de dur a terme les dues parts.

En el cas de la **mediació**, les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades.

La mediació es percep com una eina de gestió positiva dels conflictes, però també com una cultura de centre. **La cultura de mediació** promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes convertint-se en part de la solució. D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat, partint de la responsabilització de les parts afectades i de la gestió democràtica de la convivència.

D'altra banda, cal introduir un nou enfocament en relació a la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit escolar que contempli, a més de la mediació, programes de justícia restaurativa. En aquest sentit, les **pràctiques restauratives** són eines que

pretenen millorar la convivència a través de la creació de vincles, de fer comunitat i abordar el conflicte des de la reparació del dany i el restabliment de les relacions personals. Aquestes pràctiques parteixen del principi que «els éssers humans tenen més probabilitat de fer canvis positius en el seu comportament quan les coses van amb ells, en lloc de fer-les a ells o per a ells. En aquest sentit les pràctiques restauratives promouen la participació de tot l'alumnat implicat, ja sigui directament o indirectament, en processos que els permeten responsabilitzar-se de les seves accions i comprometre's en les solucions.

L'equip docent té com a referència les pautes determinades en la formació de claustre del curs 2018-19 “LA MIRADA RESTAURATIVA EDUCATIVA”.

8.8. INCLUSIÓ

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. Quan es parla d'integració es pretén facilitar a l'alumnat els suports necessaris perquè pugui participar en el programa del centre educatiu. Es posa l'accent, doncs, en l'adaptació de l'alumnat al centre i a l'entorn. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Parlar d'una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- ☐ El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- ☐ El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.

- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la corresponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

La inclusió, més enllà de la provisió de serveis, comporta un canvi en les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats

d'aprendre els uns dels altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes han de preveure el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tots els alumnes), addicionals (per als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials).

L'educació inclusiva de tot l'alumnat crea nous marcs de convivència i genera noves complicitats que afavoreixen l'equitat i la cohesió social.

9. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

En aquest apartat expliquem com entenem la resolució de conflictes per abordar de manera efectiva les tensions inevitables del dia a dia i proposar accions i protocols per a la reconciliació entre les parts, reparar els danys i establir les bases per evitar-ne la repetició.

La figura del **TIS** al nostre centre és indispensable per coordinar l'acció restaurativa en la gestió dels conflictes.

9.1. ABSENTISME

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat. Al nostre Institut Escola, aquest índex es controla conjuntament amb els Serveis Socials de l'Ajuntament de Sabadell que en fa el seguiment conjuntament amb el Departament d'Educació.

Reconeixem en el centre tres tipus d'absentisme :

- a) **No-escolarització:** Fa referència al fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense una causa que ho justifiqui. Cal remarcar en aquest punt que també es dona en molts casos un absentisme intermitent que impedeix la correcta escolarització i afecta greument en l'aprenentatge.
- b) **Abandó escolar:** Implica el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria. L'abandonament suposa una ruptura definitiva amb l'escola i els alumnes esdevenen desconeguts per a l'escola tot i estar-hi matriculats.
- c) **Desescolarització:** Fa referència a aquell alumnat que deixa d'estar matriculat en un centre educatiu.

En alguns casos, l'absentisme pot expressar una actitud d'estranyament i desmotivació davant l'escola però també pot ser una forma de transgressió de les normes o de desvinculació enfront de la cultura escolar.

Des de fa uns cursos a l'escola ha aparegut la figura del promotor del poble gitano, proposat per l'Ajuntament de Sabadell. En aquest sentit, els plans integrals d'intervenció s'han de situar i entendre en el marc d'una escola inclusiva, acollidora i oberta, lligats a projectes de millora d'estratègies metodològiques i organitzatives adreçades a facilitar la reincorporació de l'alumnat a l'aula.

D'altra banda, es considera una falta que pot anar de lleu a greu, en funció de la seva reiteració, la impuntualitat reconeguda com a manca de compliment de les normes de l'escola en quant a les entrades per una bona organització del centre. A banda l'escola, també és tasca dels serveis socials de referència advertir a les famílies incumplidores que la puntualitat és obligatòria (veure en adjunt la gradació).

9.2. CONFLICTES GREUS

S'entén per **conflicte greu** aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i

greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i ansietat. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa, i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

A més de les conductes esmentades amb anterioritat, també cal considerar els casos protagonitzats per agents externs però relacionats d'alguna manera amb el centre, com són les lesions i baralles amb armes blanques, les amenaces i agressions per part de grups juvenils violents, el tràfic de drogues, l'evidència de maltractaments físics i psicològics, l'abús sexual, el vandalisme i els robatoris importants.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el nostre centre té en compte els **protocols específics de prevenció, detecció i intervenció** que

ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar. Cal destacar la importància de, a més de tenir en compte l'edat de l'alumnat, defugir de la improvisació per poder treballar coordinadament amb els professionals del centre i amb els agents educatius de l'entorn.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones com, entre d'altres, la **mediació escolar**, o la realització **d'activitats d'utilitat social** per al centre educatiu o per a la comunitat, així com el disseny d'una intervenció educativa que doni suport a les parts implicades en el conflicte, les seves famílies i el grup classe.

9.3. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Els **conflictes lleus** són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Són considerades conductes contràries a la convivència totes les tipificades per l'article 37.1 de la Llei d'Educació, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell, etc. Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial. En aquest sentit, el tema **Educar en la Gestió positiva dels conflictes** d'aquesta aplicació té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i

gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents. Tot això, a nivell d'aula, està integrat en el PAT i dins de l'horari lectiu en el BON DIA a Infantil i Primària i l'ESCOLTA'M a ESO, a principi de cada dia amb la intenció de fer un seguiment puntual i emocional de l'alumnat.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les nostres NOFC recullen quines són les conductes considerades faltes lleus, greus o molt greus i determinen les mesures correctores i sancionadores oportunes. Aquestes han de tenir un caràcter reparador i restauratiu i, sempre que sigui concordant, poden incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o l'entorn.

D'altra banda, les mesures correctores i sancionadores han de contribuir al procés educatiu dels alumnes de manera que es vetlli per la protecció dels drets dels afectats i

s'asseguri el compliment dels seus deures, es garanteixi la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i professorat, i s'emprin mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent. Tot i així es contempla, com un instrument, la no participació de les activitats lectives sempre acordada amb la família .

10. ORGANITZACIÓ DE CENTRE

Per tal de desenvolupar tot aquest projecte i les actuacions que se'n deriven, cal un marc organitzatiu que gestioni, faciliti, articuli i doni sentit tant a les actuacions com als processos i que potenciï un clima participatiu, positiu i creatiu.

En aquest sentit, tot l'equip docent té un compromís d'actuació que es concreta en diferents comissions, en particular la CAD, (Comissió d'Atenció a la Diversitat) que, amb bon criteri guia les pautes d'aquest desenvolupament conjuntament amb l'equip directiu del centre.

En quant als conflictes greus, des del Consell Escolar del centre hi ha determinada una comissió de convivència que, si s'escau, valora les actuacions

disciplinàries i correctores que s'hagin d' aplicar en cada cas, tenint en compte l'edat dels afectats.

10.1. ACOLLIDA

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen. El centre educatiu ha d'elaborar un Pla d'Acollida que defineixi els procediments a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, sense quedar restringida a un primer contacte o trobada inicial.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència de centre perquè, com a primer moment de socialització, poden esdevenir

un element clau per a la creació de vincles, per establir un bon clima relacional i per afavorir la implicació en el centre de tots els seus membres. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota la vida escolar.

L'Institut Escola Joan Sallarès i Pla té un pla d'acollida pels alumnes nous així com per qualsevol membre nou de la comunitat que s'aplica de forma conjunta, procurant un bon clima de convivència des d'un bon inici.

10.2. COMUNICACIÓ

El comportament de les persones que formen part d'una organització, com és el cas de la nostra escola, depèn de les informacions que rep i de les relacions que s'estableixen dins la pròpia organització. Una organització disposa d'un bon sistema de comunicació quan tothom, tant les persones que en formen part com els possibles

usuaris, coneixen els canals de comunicació existents i com accedir a la informació que l'organització genera. Els centres educatius, com a estructures organitzatives que aprenen, han de disposar d'una estratègia comunicativa, i ser capaços de generar espais per compartir informació i coneixement, per créixer com a organització.

Des d'una perspectiva organitzativa, els centres educatius han de disposar d'uns canals de comunicació que permetin a tothom, o bé accedir a la informació que necessiten en el moment que la necessiten, o bé posar-se en contacte amb les persones que tenen el coneixement. En el nostre cas les comunicacions directes a les famílies es fan a través de la plataforma DINANTIA que permet una comunicació directe i eficaç a tots els nivells tant escolar com tutorial i un bon feedback amb les famílies.

D'altra banda, també s'utilitza com a eix vertebrador de la imatge del centre i de projecció exterior, la pàgina web [NODES](#) , en la que es reflecteix el dia a dia de l'escola. Dins de la mateixa web, hi ha un enllaç a la xarxa social Twitter on l'escola hi té un compte d'acció comunicativa immediata.

Cal destacar també el paper de la llengua catalana com element fonamental de comunicació i cohesió social, sent la llengua comuna de relació en un marc de respecte

a la diversitat lingüística. Tot i així, les comunicacions solen fer-se bilingües, en atenció a les famílies de l'escola.

10.3. ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

Per tal de garantir un bon clima de centre són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin. Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats.

Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar:

- **Gestió de recursos humans i materials**, és a dir, l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. En aquest sentit són especialment rellevants aspectes com l'assignació de tutories significativament complexes a professorat novell o no estable, l'excessiu nombre de professors per equip docent o una deficient planificació i organització dels recursos materials poden dificultar el seguiment de l'alumnat així com el seu procés d'aprenentatge en el centre educatiu, amb repercussions negatives en el clima convivencial del centre.

- **Gestió del temps i l'espai**, és a dir, l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels

espais “propis”, compartits, específics, etc. En aquest sentit, és important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge.

- **Gestió del coneixement i lideratge**, és a dir, el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible. En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels alumnes

10.4. NORMA

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Els centres educatius han d'incloure en les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

En aquest sentit, l' Institut Escola Joan Sallarès i Pla contempla en les NOFC, tota la normativa referent a la bona convivència, d'una forma dinàmica i aplicant revisions quan és precís. Actualment la revisió és obligada pel canvi que el centre viu durant l'actual curs 2020-21 en quant al creixement com a Institut Escola.

En quant a això, per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà. D'altra banda, la gestió participativa d'aquestes normes comporta, a més de la implicació en la seva elaboració, el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar-hi alternatives.

10.5. PARTICIPACIÓ

L'Institut Escola promou la participació de tota la comunitat educativa i crea les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i

de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

Tot i així, sigui per la raó que sigui, la participació del sector pares i mares de la comunitat és més aviat escassa, emmarcant-se en un grup de mares col·laboradores en moments puntuals. A hores d'ara , el centre no disposa d'una AFA de creació .

A l'Institut Escola Joan Sallarès i Pla disposem d'un instrument de participació de l'alumnat que és el **Consell d' Infants**.

El Consell d'Infants es constitueix en plenari amb un delegat-representant per aula, la mestra/el mestre coordinador del Pla de Convivència i un representant de l'Equip Directiu un cop al mes.

Les reunions mensuals es fan dins l'horari lectiu en comissió de 6 membres de forma rotativa amb la mestra/el mestre coordinador d' aquest Pla i un membre de l'Equip Directiu, sempre que sigui possible.

- Funcions específiques del Consell d'Infants:
 - Elaboració del calendari d'ús dels espais comuns de lleure de l'escola.
 - Participació en el desenvolupament de les festes programades a l'escola.
 - Col·laboració en la presa de decisions sobre les mesures disciplinàries derivades del Projecte de Convivència.
 - Fer de mediador davant els conflictes que la Comissió de Convivència consideri adients.

Forma part del Consell d'Infants el **consell de delegats**. Aquest consell és format per la totalitat dels delegats de classe. Es renova, conseqüentment, cada curs acadèmic.

- Són funcions del consell de delegats:
 - a. Proposar l'adopció de les mesures preventives que estimin necessàries per garantir l'efectivitat dels drets de l'alumnat.
 - b. Col·laborar en l'adopció de les mesures preventives necessàries per garantir l'observança dels deures de l'alumnat.

- c. Efectuar propostes als diferents òrgans del centre en temes que afectin directament l'interès de l'alumnat.
- d. Efectuar propostes relatives a la convivència escolar i al règim d'alumnes i específicament, sobre l'organització de la jornada de treball escolar.
- e. Col·laborar en l'organització d'activitats, de caràcter especial, generals del centre.
- f. Informar els respectius grups-classe de qüestions generals que siguin del seu interès i que afectin la vida del centre.

Ø A aquest efecte, el consell de delegats es reuneix mensualment sota la presidència i coordinació d'un membre de l'equip directiu. D'aquestes sessions s'aixeca la corresponent acta.

Ø Els membres del consell de delegats poden conèixer i tenen dret a consultar la documentació del centre necessària per a l'exercici de les seves activitats, a criteri del director del centre, sempre que no pugui afectar el dret a la intimitat de les persones, i no podran ser sancionats per l'exercici de les seves funcions.

A nivell de l'aula, la participació de tot l'alumnat es regula a través del treball de tutoria i de les **assemblees de classe**. Les assemblees de classe són constituïdes per tot l'alumnat d'un mateix grup amb el seu tutor. En aquestes tutories, els alumnes poden proposar idees, en qualsevol moment, que el delegat porti al Consell d'Infants

La periodicitat de les seves reunions serà, almenys, quinzenal i en l'horari lectiu. S'elaborarà un ordre del dia i un resum dels temes tractats. En aquestes tasques treballaran coordinadament els delegats de classe amb el professor-tutor.

Els professors-tutors informaran periòdicament el cap d'estudis del contingut de l'ordre del dia, del desenvolupament de les assemblees de classe i dels resums dels temes tractats.

L'organització de la jornada de treball escolar es farà prenent en consideració, entre d'altres factors, l'edat, les propostes i els interessos dels alumnes, per tal de permetre el ple desenvolupament de la seva personalitat.

ANNEX 1. EL PATI COEDUCATIU.

ACCIONS DEL PATI COEDUCATIU

- I Fer un calendari d' activitats i recursos a utilitzar .
- I Inventari del material . Veure de què disposem .
- I Concretar el paper del dinamitzador/a de pati, en cas que hi sigui.
- I Compra de baguls per posar el material a Infantil/Inicial .
- I Estipular que els jocs que ja funcionen els faci tothom ; p.exemple , les carreres a inicial .
- I Treballar més els jocs amb pilota que no siguin futbol .
- I Recuperar els jocs tradicionals a través de E.Física , tutories , psicomotricitat , nens i nenes .
- I Començar a utilitzar jocs rotatius per zones (ping pong, bàquet, indiakes, cordes, gometes, bitlles)
- I Joc dirigit per aconseguir finalment que ells mateixos gestionin els jocs .
- I Dedicar algun dia a fer sessions de karaoke per cantar.
- I Treballar el JOC COOPERATIU .
- I Implicar els alumnes en l'organització del projecte mitjançant el Consell d'Infants de l'escola.

Exemples d' organitzacions anteriors:

CURS 2009 2010	PATI EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA				
	El dimecres serà el dia sense futbol . El divendres s'utilitzaran alguns dels jocs gegants de l'escola : - Mini – bàsquet - Enredos . - Jocs de punteria - Mikado. - Carreres de sacs.				
CURS 2010 2011	PATI EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA				
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
	Dia sense pilotes	Joc lliure	Pilota sense futbol	Joc lliure	Joc dirigit
	Pista per inicial / Infantil al sorral	Pista per infantil/ Inicial al sorral	Espai lliure	Pista per inicial/ Infantil al sorral	Espai lliure
	Curses Balls Jocs tradicionals		Nens de 6B Jocs de pilota Mini-bàsquet Jocs tradicionals		Nens de 6A Jocs tradicionals Jocs gegants

PATI CICLE MITJA I CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA					
De dilluns a dijous JOCS GEGANTS, repartits en els espais indicats : - PISTA : Jocs de punteria i bàsquet - ESPAI 1 : Carreres de sacs i de velocitat , jocs de goma i tradicionals - ESPAI 2 : Escacs , Mikado , enredos . El divendres és el dia sense futbol.					
PATI CICLE MITJA I CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA					
Espai	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Terra (futbol)	3r	4t	5è	6è	No futbol
Pista	5è	6è	4t	3r	No futbol
Espai 1	4t	3r	6è	5è	No futbol
Espai 2	6è	5è	3r	4t	No futbol

ANNEX 2. SOBRE ELS CONFLICTES GREUS.

DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

Article 25

Garanties i procediment en la correcció de faltes greument perjudicials per a la convivència :

1. Les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre tipificades a l'article 37.1 de la Llei d'educació es corregeixen mitjançant una sanció de les previstes a l'article 37.3 de la Llei esmentada. Correspon a la direcció del centre imposar la sanció en la resolució de l'expedient incoat a l'efecte, sense perjudici que la mesura correctora incorpori alguna activitat d'utilitat social per al centre i, en el seu cas, del rescabament de danys que es puguin establir de manera complementària en la resolució del mateix expedient.
2. La instrucció de l'expedient a què fa referència l'apartat anterior correspon a un o una docent amb designació a càrrec de la direcció del centre. A l'expedient s'estableixen els fets, i la responsabilitat de l'alumnat implicat, i es proposa la sanció així com, si escau, les activitats d'utilitat social per al centre i, en el seu cas, l'import de reparació o restitució dels danys o materials que eventualment hagin quedat afectats per l'actuació que se sanciona.
3. De la incoació de l'expedient la direcció del centre n'informa l'alumnat afectat i, en el cas de menors de 18 anys, també els progenitors o tutors legals. Sense perjudici de les altres actuacions d'instrucció que es considerin oportunes, abans de formular la proposta definitiva de resolució, l'instructor o instructora de l'expedient ha d'escoltar l'alumnat afectat, i també els progenitors o tutors legals, i els ha de donar vista de l'expedient completat fins a la proposta de resolució provisional per tal que puguin manifestar la seva conformitat amb allò que a l'expedient s'estableix i es proposa o hi puguin formular al·legacions. El termini per realitzar el tràmit de vista de l'expedient, de la realització del qual n'ha de quedar constància escrita, és de cinc dies lectius i el termini per formular-hi al·legacions és de cinc dies lectius més.

4. Per tal d'evitar perjudicis majors a l'educació de l'alumnat afectat o a la de la resta d'alumnat del centre, en incoar un expedient la direcció del centre pot aplicar, de manera excepcional, una suspensió provisional d'assistència a classe per un mínim de tres dies lectius prorrogables fins a un màxim de 20 dies lectius, que ha de constar en la resolució de la direcció que incoa l'expedient. Aquesta suspensió pot comportar la no-assistència al centre. Altrament, l'alumne/a haurà d'assistir al centre, però no podrà participar en les activitats lectives amb el seu grup mentre duri la suspensió provisional d'assistència a classe. En tot cas, en la suspensió provisional d'assistència a classe, que s'ha de considerar a compte de la sanció, s'han de determinar les activitats i mesures educatives a dur a terme durant aquest període.

5. Un cop resolt l'expedient per la direcció del centre, i a instàncies dels progenitors o tutors legals, o de l'alumnat afectat si és major d'edat, el consell escolar pot revisar la sanció aplicada, sens perjudici, de la presentació dels recursos o reclamacions pertinents davant els serveis territorials corresponents. En qualsevol cas, la direcció del centre ha d'informar periòdicament el consell escolar dels expedients que s'han resolt. Les faltes i sancions a què es refereix aquest article prescriuen, respectivament, als tres mesos de la seva comissió i de la seva imposició.

6. Per garantir l'efecte educatiu de l'aplicació de les sancions que comportin la pèrdua del dret a assistir temporalment al centre en les etapes d'escolarització obligatòria es procurarà l'acord del pare, mare o tutor o tutora legal. Quan no s'obtingui aquest acord, la resolució que imposa la sanció expressarà motivadament les raons que ho han impedit. La sanció d'inhabilitació definitiva per cursar estudis en el centre, en les etapes obligatòries, ha de garantir a l'alumne/a un lloc escolar en un altre centre. El Departament d'Educació ha de disposar el que sigui pertinent quan el centre afectat no pugui gestionar directament la nova escolarització de l'alumnat en qüestió.

7. Quan, en ocasió de la presumpta comissió de faltes greument perjudicials per a la convivència, l'alumne/a, i la seva família en els i les menors d'edat, reconeixen de manera immediata la comissió dels fets i accepten la sanció corresponent, la direcció imposa i aplica directament la sanció. Tanmateix, ha de quedar constància escrita del reconeixement de la falta comesa i de l'acceptació de la sanció per part de l'alumne/a i, en els i les menors d'edat, del seu pare, mare o tutor o tutora legal.

LLEI 12/2009, del 10 de juliol, d'educació

Article 37

Faltes i sancions relacionades amb la convivència.

1. Es consideren faltes **greument perjudicials** per a la convivència en el centre educatiu les conductes següents:

- a) Les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa, el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin greument contra llur intimitat o llur integritat personal.
- b) L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.
- c) Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, i la incitació a aquests actes.
- d) La comissió reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.

2. Els actes o les conductes a què fa referència l'apartat 1 que impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats s'han de considerar especialment greus.

3. Les sancions que es poden imposar per la comissió d'alguna de les faltes tipificades per l'apartat 1 són la suspensió del dret de participar en activitats extraescolars o complementàries o la suspensió del dret d'assistir al centre o a determinades classes, en tots dos supòsits per un període màxim de tres mesos o pel temps que resti fins a la finalització del curs acadèmic, si són menys de tres mesos, o bé la inhabilitació definitiva per a cursar estudis al centre.

4. Entre les conductes contràries a la convivència que han de constar a les normes d'organització i funcionament de cada centre hi ha d'haver, si més no, totes les que tipifica l'apartat 1, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat

ANNEX 3. TRACTEM-NOS BÉ. GUIA PER UNA BONA CONVIVÈNCIA A PRIMÀRIA.

Aquesta guia us pretén ajudar a pensar en el mal que ens podem fer els uns als altres, volent o sense voler.

1. Què és assetjar?

Quan ens barallem ens fem mal, però també fem mal quan insultem una persona o ens en burllem i també quan no la deixem participar o quan la fem fora del grup i ningú no la vol, de manera que sempre es queda sola. També fem mal quan malparlem d'algú en la seva absència per tal que els altres no li facin costat. Tot això és assetjar.

Potser en un moment o altre heu patit o heu fet coses d'aquestes. A vegades es comença jugant, però es tracta d'adonar-se que això fa mal i no s'ha de fer i que entre tots podem evitar-ho. Així aconseguirem que es respectin els nostres drets i els dels altres, i conviure tots millor i ser més feliços.

Per això, cal tenir clar quins són els nostres drets i les nostres responsabilitats quins són els nostres drets i les nostres responsabilitats.

Els nostres drets ...

Totes les persones tenim DRET a ser ben tractades

A l'escola, i a tot arreu, tinc DRET a ser ben tractat i ben tractada.

Això vol dir que...

NINGÚ no es posarà amb mi pel meu aspecte ni per la meua manera de ser.

NINGÚ no m'ha de pegar, ni donar empentes, ni fer-me mal.

NINGÚ no m'ha d'amenaçar, ni fer-me por.

NINGÚ no m'ha de prendre ni fer malbé les meves coses.

NINGÚ no m'ha d'insultar, no s'ha de burlar, ni s'ha de riure de mi.

NINGÚ no ha d'escampar rumors sobre mi.

NINGÚ no m'ha d'excloure del grup, ni m'ha d'impedir de jugar amb els companys.

Tots aquests DRETS han de ser respectats SEMPRE

... i les nostres responsabilitats

Totes les persones tenim el DEURE de tractar bé els altres.

A l'escola, i a tot arreu, tinc el DEURE de tractar bé totes les persones.

Això vol dir que...

JO no he de posar-me amb ningú ni pel seu aspecte ni per la seva manera de ser.

JO no he de burlar-me, ni insultar, ni riure'm de ningú.

JO no he de pegar, ni donar empentes, ni fer mal físicament a ningú.

JO no he d'amenaçar, ni fer por a ningú.

JO no he de prendre, ni fer malbé les coses dels altres.

JO no he d'escampar rumors sobre les altres persones.

JO no he d'excloure ningú del grup, ni impedir ningú de jugar amb els companys.

Tots aquests DEURES s'han de complir SEMPRE

2. Què passa quan es vulneren els drets?

A vegades hi ha persones que no compleixen amb els seus deures i fan mal als altres. Llavors es pot produir una situació d'assetjament.

Si en algun moment veiem com algú maltracta un company, ens pot semblar millor callar per por que ens ho facin a nosaltres o perquè ens sembla que no és problema nostre, però això no atura l'assetjament. Sobretot, no ho deixis passar. Digues-ho al teu mestre o als pares. És important.

Els que ho veuen i no fan ni diuen res per aturar aquestes actuacions d'abús també són còmplices del maltractament

Queixar-se d'una situació d'assetjament no és "xivar-se", és defensar un DRET FONAMENTAL i treballar per millorar la convivència

ANNEX 4. I TU QUÈ HI POTS FER ? GUIA PER UNA BONA CONVIVÈNCIA A SECUNDÀRIA.

Aquesta guia pretén ajudar-te a identificar i afrontar situacions de maltractament entre iguals.

1. Què és el maltractament entre iguals?

Les relacions amb els companys poden ser molt gratificants; de fet, amb ells hi estem bé, i compartim i aprenem moltes coses importants de la vida. Però, en ocasions, de vegades sense ser-ne prou conscients, ens fem mal i això genera infelicitat, malestar i patiment.

Gairebé tothom, en algun moment de la seva vida, ha tractat o ha estat tractat amb desconsideració per part d'algun company o companya. Però quan aquesta situació és sistemàtica i repetida en el temps, és quan parlem de maltractament entre iguals.

Heu de saber que aquestes conductes poden arribar a tenir conseqüències greus, tant per qui les fa com per qui les rep, però també pels qui les contemplen o en tenen coneixement i no fan res per evitar-ho.

Sovint comença com una broma, sense mala intenció, que es va escalant de mica en mica. Es tracta d'adonar-se que algú hi pot prendre mal, i que entre tots podem evitar-ho. Així aconseguirem que es respectin els nostres drets i els drets dels altres, i aconseguirem viure millor i ser més feliços.

Per això, hem de tenir clar quins són els nostres drets i les nostres responsabilitats.

2. Els nostres drets ...

Totes les persones tenim DRET a ser ben tractades

En aquest centre i a tot arreu:

- ☐ Tinc dret a ser jo mateix i **NINGÚ** no em tractarà de manera injusta pel meu aspecte, ni per les meves idees, ni per la meua manera de ser...
- ☐ Tinc dret a sentir-me segur i **NINGÚ** no m'ha de pegar, ni donar empentes, ni amenaçar, ni intimidar, ni atemorir-me.
- ☐ Tinc dret a ser feliç i **NINGÚ** no m'ha d'insultar, no s'ha de burlar, ni riure's de mi, ni ferir els meus sentiments...
- ☐ Tinc el dret a ser respectat i **NINGÚ** no ha de malparlar ni escampar rumors sobre mi...
- ☐ Tinc el dret a gaudir de les relacions socials i **NINGÚ** no m'ha d'excloure, ni m'ha d'impedir participar de les activitats de grup...
- ☐ Tinc dret que les meves propietats siguin respectades i **NINGÚ** no m'ha de prendre, ni fer malbé les meves coses...

Tots aquests DRETS han de ser respectats en qualsevol circumstància

ANNEX 5. GRADACIÓ DE FALTES EN CATEGORIES.

Categoria 1 . Falta Lleu.

- No respectar l'exercici del dret a l'estudi dels seus companys.
- Reiteració en avisos per conducta inapropiada (xerrar, no seguir la classe, menyspreus a companys).
- Menjar o mastegar xiclet a l'aula.
- No portar el material que es necessita per fer les activitats.(xandall, flauta, llibre de text ...)
- L'ús de dispositius mòbils sense autorització.
- Reiteració en la manca de realització de les tasques encomanades pels professors en l'exercici de les seves funcions docents.
- Maltractament de material o instal·lacions.
- Faltes injustificades de puntualitat o assistència a classe.

Les faltes lleus són acumulatives i cada 3 faltes lleus es converteixen en una greu.

Categoria 2 . Falta Greu.

- No mantenir una actitud de respecte envers altres alumnes. (Falta de respecte greus a companys).
- No mantenir una actitud de respecte envers docents o qualsevol membre de la comunitat educativa.
- Gravació d'imatges amb dispositius mòbils dins el centre sense autorització.
- Marxar de la classe sense permís del docent (sense tenir en compte l'alumnat el qual el temps fora forma part de la seva atenció educativa).
- Acumulació de 3 faltes lleus

Cada falta greu o l'acumulació de 3 lleus, comportarà una sanció restaurativa per al centre en forma de treballs comunitaris (Netejar el pati, classe, passadís...) en hores no lectives (patis o tardes en les que l'equip docent al càrrec sigui al centre):

Categoria 3 . Falta Molt Greu.

- Acumulació de 3 faltes greus.
- L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.
- Fer ús del telèfon mòbil sense autorització per fer gravacions o qualsevol altre ús a dins de les instal·lacions escolars.
- Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, i la incitació a aquests actes.
- Injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa, el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin greument contra llur intimitat o llur integritat personal.

En aquests casos caldrà reunir la Comissió de Convivència per acordar la sanció de la que se n'informarà a les famílies :

- No realitzar alguna activitat amb la resta del grup (sortides, colònies, etc.)
- Pèrdua de la possibilitat de seguir en posicions de representació de l'alumnat (delegats, càrrecs, etc.)
- Canvi de grup o classe de l'alumne/a a algun dels nivells inferiors per un període màxim de quinze dies.
- Expulsió del Centre (un període a determinar de 3 dies, fins un màxim de 20).

ANNEX 6. NORMES GENERALS DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE.

Totes les persones membres de la comunitat escolar tenen dret a con viure en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo amb les seves actituds i conducta. S'estableixen com a pautes de conducta a seguir les següents:

- Tot l'alumnat ha d'assistir a classe, participar en les activitats acordades en el calendari escolar, i respectar els horaris establerts.
- Els i les alumnes han de realitzar les tasques encomanades pels professors en l'exercici de les seves funcions docents.
- Cal respectar l'exercici del dret a l'estudi dels seus companys.
- Tots els alumnes tenen el dret a garantir la privacitat de la pròpia imatge i al fet que no se'n divulgui cap sense la seva autorització.
- Tots els alumnes tenen el deure de conèixer i complir el reglament de règim intern i les normes de convivència del centre.
- Tots els alumnes són responsables de mantenir netes i ordenades les aules i altres espais del centre, així com el seu mobiliari (taules, cadires, armaris, etc.). Abans de sortir de l'aula a l'última hora de cada dia, es deixaran les cadires a sobre de les taules per facilitar les tasques de neteja.
- A les hores de classe els alumnes no poden estar pels passadissos ni a cap altre espai que no sigui on es desenvolupi la classe. Les anades als serveis caldrà fer-les entre les classes, en cas que sigui imprescindible, excepte en el cas de situacions d'emergència.
- No és permès menjar o beure a les aules, ni mastegar xiclets ni llaunadures, ni als passadissos, així com llençar papers, llaunes o altres objectes a terra en tot el recinte escolar.
- Referent al vestuari i complements (bijuteria, gorres, mocadors, etc ...) tota la comunitat educativa ha de tenir cura de la seva imatge i higiene personal per a afavorir la bona convivència al centre. A més a més, no es permetrà en cap cas, que el cap es cobreixi amb cap tipus de complement que dificulti la identificació de les persones, a no ser que sigui per motius religiosos.
- Es fomentarà l'ús de la carmanyola per portar l'esmorzar.
- No es pot fumar a cap espai del recinte escolar ni a l'entrada del mateix.

- Dels alumnes castigats a l'hora del pati se n'haurà de fer càrrec el mestre responsable. No es poden castigar als passadissos.
- Si un alumne/a de secundària és expulsat de la classe, s'haurà de presentar immediatament al professor/a de guàrdia i estarà sota la seva responsabilitat fins al començament de la classe següent. Si no es presenta, es considerarà un agreujant. Si el professor/a de vigilància es troba en una aula substituint un altre professor/a, l'alumne/a s'haurà de presentar a la Direcció del centre o haurà de tornar a l'aula.
- Cap alumne/a pot sortir del centre durant l'horari lectiu sense l'acompanyament del pare, mare o tutor legal.
- L'assistència és obligatòria a totes les activitats docents. En cas d'absència, cal portar una justificació escrita en un termini breu signada pel pare, mare o tutor/a legal. Se'n farà registre per part dels mestres de les faltes d'assistència o retards.
- És el tutor o tutora qui donarà l'absència com a degudament justificada.
- L'acumulació de faltes no justificades o de retards constitueix una falta greu.
- En cas que l'alumne acumuli molts retards, el tutor/a individual ha d'informar a la família. Si la situació no se soluciona es considerarà absentisme i s'iniciarà el protocol corresponent.
- La classe no acaba fins que el/la professor/a dóna permís per desar el material i abandonar l'aula, si és el cas.
- Si la següent classe és a la mateixa aula, els alumnes es quedaran al seu interior en ordre i començaran a preparar el material necessari per a l'inici de la següent sessió, mentre esperen al seu professor o professora.
- Si la següent classe és a una aula diferent, els alumnes recolliran el seu material i es dirigiran ordenadament i sense córrer ni cridar a l'espai corresponent. Si l'aula és oberta, aniran directament a la seva taula i el material necessari per a la següent classe. Si l'aula és tancada esperaran al passadís a què arribi el seu professor o professora.
- Si per qualsevol motiu un alumne/a no pot assistir a classe el dia que hi ha un examen, i l'absència ha estat justificada, la prova es realitzarà un dia a concretar en un espai de temps habilitat per aquests casos.

- D'acord amb les diferents normes sobre el consum de tabac als centres públics, es determina el següent:

- Està absolutament prohibit fumar a cap zona de l'interior del recinte escolar. Si es donés el cas que un alumne/a és vist fumant, o bé exhibint tabac en el centre, incorrerà en una falta greu de disciplina, se li farà una amonestació escrita i el fet es comunicarà als pares de l'alumne/a i, d'acord amb ells, es prendran les mesures pedagògiques adients. En cas de reincidència, es podria obrir un expedient disciplinari.

- En el cas que es sorprengui a un alumne/a en possessió de drogues o substàncies nocives per a la salut, el fet es posarà en coneixement immediatament de la família i es donarà avís a la Policia Local o, si fos necessari, a la Fiscalia de Menors.

- El centre inclourà, dins del pla d'acció tutorial (PAT) de l'etapa d'ESO, actuacions dirigides a educar en la salut, i informarà els alumnes dels perjudicis del consum de tabac.

- El centre no es fa responsable en cap cas dels objectes de valor que puguin portar els alumnes (telèfons mòbil, diners, etc), i s'aconsella que no es portin al centre.

- Queda prohibit per l'alumnat fer ús de telèfons mòbils i d'altres aparells electrònics o objectes a l'aula, sempre i quan aquest material no sigui demanat pel professor per fer-ne un ús pedagògic. Si se'n fa un ús inadequat, el professor/a podrà retirar el telèfon o l'objecte i aquest serà custodiat fins que vingui el pare, la mare o el tutor legal a recollir-lo. En cas que l'alumne/a en faci un ús inapropiat reiterat se li podrà prohibir que el porti al centre o l'haurà de deixar a consergeria en entrar a l'escola i podrà recollir-lo al final de la jornada.

- L'equip docent podrà realitzar fotografies o qualsevol tipus de gravació a membres de la comunitat educativa sempre i quan es tingui l'autorització expressa d'aquest.

- Caldrà fer ús de la llengua catalana i castellana com a vehiculars; la comunicació escolar no s'ha de fer en altres llengües que no entenguin la majoria de l'equip docent, sent això sancionable.